

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . .	12 korona
Fele évre . . .	6 korona
Negyedévre . . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRÓR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.Ilyen közleményeket és megkérés
éseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vár. törvényhatóságunk e hó 1-én csütörtök délután rendes havi közgyűlést tartott, mely szokatlan élénk látogatottságnak örvendett. És nem is csoda. Hisz választásokról volt szó s ezek iránt városatyáink sokkal nagyobb érdeklődést tanúsítanak mindenha, mint bármely más, sokkalta fontosabb s az összpolgárságot közvetlenebbül érintő kérdésekben. A közgyűlés napirendjének lefolytatott tárgyalásáról lentebb számolunk be, ehelyett azonban afeletti megbotránkozásunkat kell kifejezni, amelyet a közgyűlési teremben meg-megnyilvánuló s a közgyűlés nivóját, méltóságát lealacsonyító hang és harcmodor okoz. Nem szólunk arról, ha a tárgyalások során a beszélőt bármely oldalról vagy párttól eredő közbekiáltások, megjegyzések, megszólások megakasztják — lehet ezt az ügy iránti fokozottabb érdek keltette indulatnak, szenvedélynek tulajdonítani, de hogy — most már ismételtelen lehurrogatják, ha beszélnek, vagy közben megjegyzést tesznek az olyan biz. tagok, akik *tanítók* s untalan ezen állásukat aposztrofálva, egyedül a *jogászt* akarják előtérben és érvényesülni látni, mintha bizony a jogász puszta fogalma egyetlen jelentésű volna az összes ismeretek és tudományok tudásával: no már az ilyen tulbecsüléssel szemben, másoknak főleg azért, mert tanítók, lekicsinylése, szóhoz egyáltalán juttatni nem akarás — semmiféle jogtudományban, vagy S-ban nem lelő indokát. A közgyűlési teremben, akik helyt foglalnak, még a virilisták is, mind egyformák, a törvény legalább sehol sem tesz köztük különbséget.

A választások mérközés számba mentek. A munkapárt legalább e tudatban s a biztos siker érzetében ment a harcba, de a csatát nem végig nyerte meg, sőt éppen ott, ahol erejét kellett volna dokumentálni, csak pirrhusi győzelmet aratott, jobban mondva: elbukott.

A központi választmányba történt jelölések az eddigi ősrégi, parlamentáris szokásoktól teljesen elütők voltak. Eddigelé ugyanis akármilyen nevezetű párt volt többségben, *minden* — még a legkényesebb bizottságokba is jelölve lettek az ellenzékiek közül is; most a munka-

párt minden teret kizárólag magáénak tart, dacára annak az elnöki kijelentésnek, hogy sem a tanácsot, sem a törvényhatóságot, sem az elnököt *politikai tendencia* vagy *színezet* a közgyűlési teremben nem irányítja. (?)

A központi választmányba a tanács hathatós támogatása mellett, természetesen a munkapárt jelöltjei kerültek, de már az árvaszéki elnökhelyettes választásánál a munkapárt 36 szóval, tehát 1-el győzött 35 ellen s efelett nagy volt ugy a munkapártiak, mint a szerbek egy részének táborában a meglepetés és csodálkozás. Pedig a dolog nyitja egyszerű: itt a választás külső befolyástól mentesebb volt s ami fő: az a 35 szavazat mérlegelte a munka és munka közti különbséget s nem akarta jutalmazni azt a tisztviselőt, akiről nemcsak a városban, de a közgyűlési teremben is régóta ismételtelen panaszkodnak, hogy többet van szabadságon és hivatalon kívül, mint hivatalban. A közgyűlés lefolyásáról következőkben számolunk be.

Az ülés szokásos megnyitása után elnöklő főispán napirend előtt sajnálattal jelenti Kleintsek József és Rakits Péter tvh. bizotttagok elhalálozását s indítványára a közgyűlés felállással adózott az elhunytak emlékének, egyben pedig elhatározta, hogy részvétét jegyzőkönyvi kivonatban közli az elhunytak családjával.

Min. leiratok.

A belügyminiszter leirata, mely szerint ő felsége a király, születésének 80-ik évfordulója alkalmából intézett hódoló feliratot kegyesen és köszönettel fogadta, tudomásul vétetik. Ép ugy tudomásul szolgál az apácák kibővítése, a partjavadalmi szabályrendelet és a vámszorompók kihelyezése és a vámszedési jog hatályának meghosszabbítása ügyében érkezett belügy-, földművelés- és kereskedelemügyi miniszterek leiratai. Tudomásul szolgál a főispán átirata is a f. nov. 16. és 17-én megtartott számonkérésokról.

Polgármesteri jelentés.

A polgármester jelentését, melyet alább ismertünk, az abban foglaltak közérdekű voltánál fogva élénk figyelemmel hallgatták és tetszéssel fogadták a biz. tagok. Ennek kapcsán Dr. Szvinyarev hosszabb beszédben utal a szerbek halandóságának és trachomabetegjeinek aránytalanul nagy számára s újból surgeti e negyedek mielőbbi kikövezését, mert a jelenlegi járhatlan utakon csak nagynehezen közelíthetik meg az orvosok az ottani betegeket, mentő, hullaszállító kócsi, fertőtlenítő gép pedig a feneketlen sárban nem is juthat el oda. Dr. Demetrovits polgármester megnyugtatóskép

kijelenti, hogy a tanács komolyan foglalkozik ezen ügyben hozott kgy. határozat végrehajtásával, egyuttal türelmet kér, mert 50—100 év mulasztásait lehetetlen 1—2 hónap alatt helyre ütni, annál kevésbbé, mivel az utcák kövezésére vonatkozó kgy. határozat még nem nyert min. jóváhagyást. Pekló Béla csatlakozik Dr. Szvinyarev felszólalásához, azon kiegészítéssel, hogy a honvédlaktanya előtti téren valóságos tengerhullámzik, annyi a víz ott állandóan, hogy akár tengeri hajók is járhatnának rajta.

A központi választmány megalakítása.

E tárgy szokatlan nagy érdeklődést keltett s mint előre látható volt, a munkapárt listáját vitte győzelemre; mint minden tárgyban, itt is a tanács hová tartozandósága döntött, az ellenzék pedig — magyarok és szerbek — teljesen készületlenül, csak az utolsó pillanatban, mikor látták, hogy a hivatalos lista egyetlen egy ellenzéki tagot sem jelöl, a közgyűlési teremben állítottak össze hamarosan külön szavazólapokat. A névszerinti szavazás első ízben eredményre nem vezetett, mivel tényleg 71 szavazott, de szavazó lap csak 70 adatott le. Mivel a főispán kérdésére, valjon a szavazást elfogadják-e, Dr. Adamovich István elvi szempontból ellenezte, új szavazást rendelt el az elnök s ennek eredményeképp megválasztottak: Dr. Belohorszky J., Dr. Gaál, Molnár Hugó, Dr. Szelezák L., Winkle I. 47—47, Grossinger I., Jankovics Pál, Dr. Königstättler, Milics Tivadar, Dr. Szabó L., Vilics M., Witz Ferenc 46—46 szavazattal. Az utána következő legtöbb szavazatot — 24 — az ellenzék jelöltjei közül Mayer József kapta. A szavazás megejtése után Dr. Lustig óvást emel az ellen, hogy Balla Árpád a felolvasott biz. tagok névjegyzékéből kihagyott s midőn e felszólalást az ellenzék közül többen helyeselték s Gály I. hangosan is kifejezést adott nézetének, Dr. Königstättler Ottó jogászi voltára hivatkozva, oda kiáltott, maguk tanítók menjenek az iskolába, ott tanítsanak, de ne engem a jogászt. Volt erre persze egy kis parázs szóharc, meg csatározás, melyben oly gyors egymásutánban és egyszerre hullottak a visszatörölások (gyerekek szoktak így eljárni, ovodába való, kár az ilyennek a jogi diploma stb.), hogy maga az elnök sem hallotta, különben lehetetlen, hogy rendreutasítási

Bogdány és Társa, Ujvidék

II., Rákóczi-ut 66. (Telefon 219.) ☎ Budapest, VI., Dálnok-u. 12. SAJÁT HÁZBAN TELEFON 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

jogát nem gyakorolta volna s némán tűrje az ilyen, a közgyűlés méltóságát lealacsonyító jeleneteket.

Tanácsnok és főügyész választása.

Az árvaszéki tanácsnoki állásra, miután Dr. Kovacevits Zsárkó közgyám és Dr. Ribiczey Kálmán főispáni tükár v.sszaléptek, Dr. *Stefanovits* Zsárkó rendőrkapitány és Dr. Belohorszky Adolf közg. gyakornok jelöltettek s a közgyűlés egyhangulag Dr. *Stefanovits*ot éllette, mire főispán egyhangulag megválasztottnak jelentette ki. Titkos szavazás útján történt ezután az árvaszéki elnökhelyettes választása. Dr. *Stefanovits* 35 szavazatával szemben 36 szóval, 1 szótöbbséggel Dr. *Tapavicza* lett megválasztva. S midőn mindketten a terembe meghivattak, hogy az esküt nyomban letegyék, Dr. *Stefanovits* újból élénk éljenzésben részesült, Dr. *Tapavicza* pedig 1 tapsot s néhány gyöngye éljenzést, sőt abzug-ot is kapott.

A főügyési állásra Dr. *Kleiszner* és Dr. *Mayer* visszalépése után Dr. *Horváth* Géza egyetlen jelölt közfelkiáltással s nagy éljenzéssel lőn megválasztva. Budapestre nyomban ment is üdvözlő telefonjelentés, mire azt a lesújtó hírt telefonálták vissza: *késő, meghalt.*

Két biz. tag választása.

A II. kerületben elhalálozott id. Jójárt János és lemondott Balla Árpád helyébe két tvh. biz. tag választására f. dec. 28-a tüzetik ki s a választás elnökéül Dietzgen Gábor, helyetteséül pedig Dr. *Tapavicza* György választatik meg. E tárgynál Dr. *Lustig* Nándor hosszabb érveréssel bizonyítja, hogy Balla Árpád lemondása a közgyűlésnek nincs bejelentve ez iránti szóbeli szándékát vissza is vonta s azóta is úgy a bizottsági ülésekre, mint a közgyűlésre meghivatott, tehát kéri, hogy a tanácsnak Balla Árpád tagságára vonatkozó javaslata visszavonassék, de a főispánnak közg. bírósági döntvényre történt utalása után, a többség a tanács javaslatát emeli határozattá. Az indítvány feletti szavazás el nem rendelése miatt *Mayer* József felebbezést jelent be.

Tanácsi előterjesztések.

A villamos rtggal kötendő koncesszió és területhasználati pótszerződés nem fogadtatik el, mert a vasut elkészítésének terminusa nincs megállapítva. — A villamos társaság ajánlata a villamos vasuti vágányok menti aszfalt burkolat kiépítése tárgyában, valamint a vár. kórház 1911. é. költségeloirányzata jóváhagyatik. — A költségvetés némely rovatainál szükséges átruházási jog engedélyeztetik s egy mozgó fertőtlenítő gépberendezés céljaira 15,000 k.

Tisztviselőtelepek.

A futaki utmenti tisztviselő telepek szerződési feltételei — *Rehák* Ferenc és társai kérelme alapján módosíthatnak, nevezetesen az eddigi 30 év helyett 10 év mondatik ki, amelyen belül a tisztviselő elköltözés vagy halál miatt másra is átruházhatja telepét, továbbá a telep a feleségre is átruházható a szerződési feltételek kötelezettsége mellett. E tárgy kapcsán *Molnár* Hugó és Dr. *Kubinyi* Károly felszólalására *Orbán* Ignác engedélyt kap, hogy egy emeletesre épített telepi házába lakót is fogadhasson.

Kisebb ügyek.

Heckenscoffer Lipót kir. fogházfelügyelő a város községi kötelékébe felvétetik. — *Bihari* Lajos gypmesteri szerződése további 5 évre meghosszabbíthatik azzal hogy az általános drágaságra való tekintettel a városi intézmények tisztításáért az eddigi 2000 kor. 2400 koronára emeltetik.

A közgyűlés befejezte előtt a főispán fájdalommal jelenti Dr. *Horváth* Géza tvh. biz. tag elhalálozásának a közgyűlés tartama alatt érkezett híret, mely általános megdöbbenést kelt. A közgyűlés részvétét fejezi ki az özvegynek és a ravatalra koszorút helyez.

A közgyűlés esti 9 után ért véget.

-én VASÁRNAP nyílik meg a teljesen ujjaalala-

kitott és a legmodernebbül berendezett városi

ártézi jódosfürdő

Gőzfürdője.

4. DECEMBER

Polgármesteri jelentés.

Dr. *Demetrovits* Vladimír polgármesternek a legutóbbi közgyűlés elé terjesztett jelentése a közigazgatás okt. és nov. havi menetére vonatkozó kimutatásokon kívül a következő közérdekű dolgokat tartalmazza:

F. október hóban a város és külterületi összes iskolákban az orvosok a tanulókat a trachomára nézve vizsgálták meg és ez alkalommal 5306 tanuló közt 94 trachoma beteget találtak, legtöbbet a g. kel. szerb elemi iskolákban, ahol 926 tanuló között 72 trachomát.

Október hóban az összes iskolák közegészségügyi szempontból is meglettek vizsgálva s ez alkalommal taáltattott, hogy egyes iskolák a higienikus követelményeknek meg nem felelnek. Így a belvárosi róm. kath. fiúiskola I., II. és IV., a belvárosi róm. kath. zárda I., II., az ev. iskola I. II. osztályai, a Buza-téri gör. kel. iskola II. és IV-ik fiúosztályai tulzsfoltak. Valamennyi osztályban a tanulók száma 80 felől, tehát 20-al több az engedélyezett számnál. Két személyre való padbau 3-an, három személyre való padban 4-en és 5-en is ülnek. A gör. kath. iskolában a közegészségügyi viszonyok a legrosszabbak. Egy mélyen fekvő alacsony udvari szoba képezi a tantermet; ablakai alacsonyok, melyek kevés világosságot árasztanak. Ezen szobában 7 pad van elhelyezve, melyekben alig 30 tanulónak van hely. Miután azonban az iskolát 37 tanuló látogatja, 7 tanuló még állva is alig talál helyet a szűk tanszobában. A kir. kath. főgimnáziumban a közegészségi viszonyok igen rosszak, miért is fölötte kívánatos volna, hogy a tervbe vett új gimnáziumi épületmielőbb megkezdetnék. Az állami poigári intézetben az egészségügyi viszonyok kedvezőbbek, egyedül a tulzsfolttságot kell kifogásolnom. Így a polgári iskola törvényszerint egy tanteremben maximum 50 tanuló fogadható be. Az I. A-ban 57, az I. B-ben 58, a 3-ik osztályban 63 tanuló van. Ezek a hiányok véleményem szerint csak 8 párhuzamos osztályok felállításával tüntethetők el.

Hasonló a helyzet az állami kereskedelmi iskolában. Mindkét intézetben előfordul, hogy 2 üléses padban hárman és 3 üléses padban négyen ülnek.

A polgármester ez alkalommal nemcsak kívánatosnak, hanem szükségesnek tartja, hogy a kolera állapotáról városunkban s annak elfojtása végett tett intézkedésekről pontosan tájékoztassa a tvh. bizottságot, még pedig a következőkben:

Városunkban a kolera f. é. szeptember hó 9-én lépett fel első ízben s egy esetben; ezen időtől kezdve október hó 9-ig városunk koleramentes volt, mikor is egy behurcolt esetben újból konstatáltatott, ezután pedig dacára annak, hogy minden irányban körül voltunk véve koleraveszélylyel, november hó 19-ig városunkban kolera nem fordult elő, azonban november hó 19-től november hó 25-ig három eset fordult elő, úgy hogy szeptember hó 9-től a mai napig összesen 5 koleraesetünk volt, négy helybeli és egy behurcolt. Ezen idő alatt kénytelen voltam a fennálló miniszteri rendeletek értelmében a várost két ízben zár alá helyezni, még pedig október 12-én és november 25-én, abban az értelemben, hogy a szennyes fehérneműekre, ócska ruhákra, rongyhulladékokra, hus, zöldség- és gyümölcsneműekre, halakra, szárnyasokra, tej- és tejtermékekre kiviteli tilalmat rendeltem el, azonban a zárlat egyik esetben sem tartott tovább öt napnál, miután annak tartama alatt nem volt koleraesetünk, ezidőszerint városunk koleramentes. A város zár alá vétele nagy

anyagi károkkal jár, különösen a zöldségtermelőinkre nézve, minthogy pedig félt, hogy tavasszal a kolera még nagyobb erővel lép fel, amikor is a fenálló rendszabályok értelmében a várost hosszabb időre is el kellene zárni, ami kiszámíthatatlan anyagi károkkal járna, különösen a zöldséget és gyümölcsöt nagyban és kivételre termelőinkre nézve szükségesnek tartom, hogy a tekintetes törvényhatóság a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urat felterjesztésben arra kérje fel, hogy kolera esetén a kiviteli tilalom alól mentessék fel a zöldségtermelőknek és gyümölcsnek nem fertőzött helyről nagyban való kivitele. A kormányhatósági rendeletekben előirt óvintézkedések nemcsak pontosan, hanem ugyiszólván tulhajtott szigorúsággal foganatosítottak, amiről maga az egészségügyi főfelügyelő is, aki mult héten több napig itt időzött, személyesen meggyőződött s meglelégedéssel nyilatkozott azokról, azokat teljesen megfelelőknek találta, csupán egy megfelelő gőzfertőtlenítő gép beszerzését ajánlotta, ami iránt a vár. tanács a mai közgyűlésnek javaslatot is tesz. Maga az egészségügyi főfelügyelő oda nyilatkozott, hogy ezen, legalább mintegy 15.000 koronába kerülő fertőtlenítőgép vétel iránt felét a kormány indokolt esetben megfizeti, de ezen gép beszerzése esetén nem kell még egy külön, nagyobb szabású fertőtlenítő intézetet létesíteni mivel tekintettel arra is, hogy a nagyobb járványok ugyanis csak hosszabb időközben jelentkeznek, fertőtlenítőgép igényeit és szükségleteit teljesen ki fogja elégíteni s nem igen számíthatunk arra, hogy a még külön létesítendő fertőtlenítő intézet költségeihez a kormány hozzá fog járulni, mivel az Ujvidéken nem volna indokolt. Az egészségügyi főfelügyelő a járványkórházat illetőleg oda nyilatkozott, hogy városunkban egy nagyobb szabású járványkórháznak építését sem indokoltnak, sem szükségesnek nem találja, mivel szükség esetén ennek hiányát pótolja az is, ha járvány idején a város szélén házat bérelünk ki e célra, azonban ha járványkórházat építünk, elégséges volna egy 20—25 ágyas, egyszerű járványkórház építése, a póstyéni mintájára, amely 11.000 koronába került és az új kórház mögött építve fel, külön felszerelési és berendezési költségeket nem igen igényelne.

Mindezekhez képest jelenthetem, hogy a járványkórház nem képez olyan égető szükségletet, hogy azt minden fedezet hiányában már most kellene felépítenünk, azonban magam is azt tartom, hogy rövid időn belül járványkórházat kell létesítenünk, de kellő takarékoskodással csak igényeinknek és a szükségletnek megfelelő és a gőzfertőtlenítő gép birtokában külön fertőtlenítő intézet felállítása nélkül. Szükségesnek találom még megemlíteni, hogy egy év óta van hulla- és egy betegszállító kocsink, amiket a helybeli Reich és Lebercz cég a bécsi és budapesti mintára készített, a mely kocsik teljesen modernnek és praktikusnak, könnyen és biztosan fertőtleníthetők.

A kolera elleni óvintézkedéseinket illetőleg tulhajtott takarékosággal senki sem vádolhat bennünket; fáradtságot nem kimélünk s anyagi áldozatoktól sem riadunk vissza, mutatja azt az a körülmény is, hogy ott, ahol a kellő fertőtlenítés akadályokba ütközött, kártérítés tudatában az elégitéshez fordultunk, így már eddig 3 bódét, ágy- és ruhaneműt elégtünk, élelmiszereket megsemmisítettünk, a szegényeknek pénzbeli segílyt nyújtottunk, amikor kolera betegek vannak, a járványkórházban külön járványorvost alkalmazunk és a már meglévő egy fertőtlenítő közegen kívül az év folyamán még négy rendőrrel végez-

tettük el Budapesten a fertőtlenítői tanfolyamot.

Van szerencsém továbbá jelenteni, hogy az állami fogyasztási adókat a kiküldött bizottsággal egyetértőleg három évre évi 129.000 koronáért megváltottuk s az erre vonatkozó szerződést megkötöttük azzal a kötelezettséggel, hogy azokat három éven át házilag fogjuk kezelni.

H I R E K.

Személyi hír. Vései Elek tb. rendőrkapitány hosszabb szabadság és az államtudományi vizsgálat sikeres letétele után e hó 1-én haza érkezett és a rendőrkapitányi hivatal vezetését ismét átvette.

Halálozás. Dr. Horváth Géza ügyvéd, az ujvidéki munkapárt elnöke e hó 1-én Budapesten, hol hónapok óta orvosi gyógykezelés alatt állott, életének 38-ik, boldog házasságának 15-ik évében meghalt. Korai halálának első híre a közgyűlési teremben terjedt el, röviddel azután, hogy e város tisztii főügyészévé egyhangulag megválasztott. Amely őszinte részvéttel, meleg érdeklődéssel kísérték Ujvidék összes köreiből hosszú és súlyos betegségének minden fázisát, ép oly megdöbbentőleg, melye. lesújtólag hatott annak hirre, hogy a halálos kór kioltotta nagy és szép reményekre jogosított ifju életét. Dr. Horváth Géza, aki egész fiatalon nyitott ügyvédi irodát, jogi képzettsége, kedves társadalmi modora, egyenes, nyílt szívű jelleme és nagy munkaszeretete révén csakhamar előkelő pozíciót teremtett magának, melyben egyre emelkedve közbecsülést és szeretetet vívott ki. Tevékeny részt vett a társadalmi, politikai és közélet minden nevezetesebb mozgalmában és szavának döntő befolyása, munkásságának sikere volt. Hült tetemei Budapestől Ujvidékre szállítván, e hó 3-án d. e. 11 órakor a vasuti pályaudvarról helyezték örök nyugalomra s utolsó útjában a család végtelen fájdalomában őszinte részvételt osztó közönség óriási, végtelen nagy sokasága kísérte. Áldás emlékére.

A Magyar Kaszinó legközelebbi estélye jövő szombaton, december 10-én tartatik. A rendezőség nagy buzgósággal fáradozik, hogy ez az estély is jól sikerüljön.

Elkészült a városi gőzfürdő. Három heti éjjel-nappal való munka után vasárnap, e hó 4-én nyílik meg a nagy fényüzéssel berendezett és teljesen átalakított, a modern kor követelményeinek megfelelőleg legszebben berendezett Városi Ártézi Jódos fürdő gőzfürdője, hol a fürdő igazgatósága az összes meglévő hiányokat pótolta, úgy, hogy ma az ujvidéki fürdő Magyarország vidékének nemcsak legszebb, de a legökéletesebb fürdője is. A fürdő igazgatósága ez uton is kéri a közönséget, hogy a tökéletes átalakításokról személyesen meggyőződést szerezzenek. A női napok változatlanul maradnak: szerda egész nap, hétfő és péntek délután. Szerda kivételével mindig félár.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál nov. 25—dec. 2-ig bejelentett születések 17, még pedig 11 fiu. 6 lány; meghalt: 13.

Uj közjegyző a megyében. Az igazságügyminiszter Dr. Gerő Izor budapesti gyakorló ügyvédet nevezte ki topolyai kir. közjegyzővé.

Városunk közegészség állapota október havában a polgármesteri jelentés szerint kedvezőbb volt, mint szeptemberben, mert a diftéria és hasi hagymázban való megbetegedések esete szaporodott. A ragályos betegségek közül be lettek jelentve 31 diftéria, 6 hasi hagymáz, 3 vörheny, 1 ázsiai kolera. Elhalt összesen 41 egyén, ezek közül tüdőgümőkórban 3, hasi hagymázban 3, diftériában 2, ázsiai kolerában 1. A vár. kórházban ápolat 122 beteg közül mint egészséges elbocsátott 25, javultan 23, gyógyulatlan 4 és meghalt 4. További ápolás alatt maradt beteg.

A gyermekek körüli gondosság minden családban élénk és az anyák bizony aggódo szívvel engedik el gyermekeiket kora reggel, szélben-viharban a háztól. Ezért ehelyütt is figyelmeztetünk arra, hogy az időjárás befo-

lyása alatt keletkező bajok és veszedelmek legtöbbjét el lehet kerülni, ha a gyermekek rendszeresen visznek magukkal néhány valódi Fay-féle szodeni ásványpasztillát. Ezek a pasztillák tényleg kitünően beváltak s akik kipróbálták, jó lelkiismerettel csak ajánlani tudják.

A vár. közbiztonság f. é. szeptember és október hónapokban levágott 450 szarvasmarha, 407 szopósborju, 1312 sertés és 1338 juh, összesen: 3507 darab. Ezek közül a közfogyasztásra alkalmatlan és megsemmisített hat darab sertés.

A legtöbb fejfájásnak a mértéktelen evés és ivás következtében elrontott gyomor az okozója. Mi sem természetesebb tehát, mint hogy a fejfájás megszüntetése végett az emésztőszerveinkből eítávolítsuk mindazt a káros anyagot, mely a rosszulétet okozza. „Mindazon esetekben, — írja dr. Stiller, a nagyhirű budapesti orvostanár — melyekben enyhe, biztos és a gyomrot kimélő sós hashajtóra van szükségem, évek óta csaknem kizárólag a természetes Ferenc József-keserűvizet veszem alkalmazásba.“ A kereskedésekben vagy gyógyszertárakban határozottan valódi Ferenc József-keserűvizet kell kérni; a hol pedig nem kapható, tessék direkt a Ferenc József-keserűviz-források szétküldési-igazgatóságához Budapestre fordulni.

Árverési hirdetés. A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-á értelmében az alább felsorolt állomások teherárúraktáraiban, délelőtt 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett, nyilvánosan eladatni: 1) Budapest ny. p. udvar december 7. én, 2) Arad 12-én, 3) Budapest dunaparti teher p. udvar, Szabadka, Kassa, Debrecen, Bélészsaba, Nagyszabán 13-án, Szatmár-Németi, Szabadka, Sátoralja-ujhely, Ujvidék 14-én, Eszék, Fiume, Zágráb, 16, Brassó, Miskolc. 20-án, Losonc, Szeged, Nagyvárad 21-én, Győr, Pápa, Temesvár, Kolozsvár, Pécs 22-én, Pozsony Szolnok 28-án.

Naetter Lujza cs. és kir. udv. száll. Bpsei Andrassy út 7. Külföldön szerzett élővirág ujdonságok, alkalmi csokrok, arrangementek, asztal és teremdiszek, koszorú műrekek beszerzésére legmelegebben ajánljuk; vidéki rendeléseket pontosan teljesít Telefon. 28—55 (1—8)

Székely-féle javaslat. Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak Dr. Dobó jogi seminariumhoz (Kolozsvárt, Bolya-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott, az intézet kikölcsönözi tankönyveket hejyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölölő jegyzeteit, melyekből otthon elkészült jelöltek rövid repakituláló kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele a most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

A legszebb ünnepünk is elromlik,

ha a családnak egy tagja beteg vagy csak meg is hült, már pedig decemberben különösen veszedelmes ez, tehát éppen most különösen óvatossá kell lenni s ezért legjobb, ha Fay valódi szodeni ásványpasztillája, ez az ideális háziszor, mindig kéznél és használatban van. Fay valódi szodeniye, a mely 1 kor. 25 fillért minden idevágó üzletben kapható, sohasem mond csütörtököt s különösen gyermekekre nézve valóságos áldás.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, IV/1 Grosse Neugasse 27.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Az Ujvidéki Szappangár R. T. Igazgatósága és felügyelőbizottsága mély megilletődéssel tudatja, hogy érdeműs igazgatósági tagja

Dr. Horváth Géza úr

folyó hó 1-én hosszabb szenvedés után elhunyt.

Páratlan érdemei örökké emlékeztünkben fognak maradni, és emlékét kegyelettel fogjuk örízni.

Az Ujvidéki Szappangár R. T. Igazgatósága és felügyelő bizottsága

20663. sz. 1910.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szent Miklós országos vásár folyó évi december hó 15-étől bezárólag december hó 19-éig,

fog megtartatni. Temesvárott, 1910. évi november hó 24-én.

A városi főkapitányságtól:
Beé Ferenc, főkapitány.
Hasított körmű állatok (szarvasmarha, sertés, juh) felhajtása ezen vásárral alkalmával nincs megengedve.
A lóvásár ellenben megtartatik.

1-2

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pekete-füzükorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

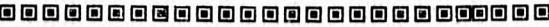
Kapható: Czikkajló László, Grossinger János, Herzog István, Nenadovits I. és Vuits János gyógyszerészeiben.

BARTH DOMONKOS könyvkötő és dobozkészítő Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 15.

Allandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé — jobb mint a bőrönd, mivel könnyű, igen erős és tartós! Dobozok mérték szerint, valamint postai megrendelések azonnal szállítatnak és olcsó árban számíttatnak. Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra minták a házba küldetnek. Elvállalok szakmába vágó mindennemű munkákat s kezeskedem a legjobb kivitelről.

Teljes tisztelettel
12-52
BARTH DOMONKOS.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora á 12. f. élesztő pótlásául szolgál, melylyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.
Dr. Oetker pudíngpora á 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, egyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.
Dr. Oetker vanillincukra á 12 f. csokoládé, tea, pudíng, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia-csövet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

1442 szám
1910 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz 102 §-á értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1910 évi 16796 számú végzése következtében Dr. Micsatek Lajos ügyvéd általi képviselt Gombár János javára 136 K 15 f. s jár. erejéig 1910 évi november hó 3 án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 3000 kor becsült következő ingóságok u. m.: egy benzin motor nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járás-bíróság 1910 évi V 1709/2 számú végzése folytán 136 kor. 15 fill. tökekövetelés, és eddig összesen: 39 kor. bíróság már megállapított költségek erejéig, Kiszácson Gombár György lakásán leendő megtartására 1910 évi december hó 12-ik napjának dél utáni 2 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Ujvidék 1910 évi november hó 23 napján.

Horváth
kir. bir. végrehajtó.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300-600 korona.

HECHT Bankház Részvénytársaság, Budapest, Ferencziek tere 6.

Egyesült

Műasztalosok Szövetkezete

BUDAPEST,

Liszt Ferenc-tér 13.

Szíves tudomására hozzuk a butorvászárló t. közönségnek, hogy mintatermeinkben állandó butorkiállítás tartunk a főváros elismert legjobb asztalosai által készített mindennemű lakásberendezési tárgyakból. A mintatermeinkben kiállított minden egyes butordarab mielőtt előadásra kerülne, szövetkezetünk bíráló-bizottsága által lesz felülvizsgálva s így abban a helyzetben vagyunk, hogy vevőink legmagasabb igényeit is kielégíthetjük. Tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

Kárpitos munkák egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

ROPS

biztonsági gyorsfőzőnek 1910-es modelle nemcsak tökéletes ideális forraló, melyet semmilyen más meg nem közelít, de egyszerűsége remek dísz tárgy is.

Csakis ilyent tessék elfogadni!!

mert a régi modell nem lévén tökéletes, az 1910-es modellt óriási áldozattal tökéletesítve hoztuk forgalomba.

Ennek alakja művészi, külszíne sötét galvánóbronz, tökéletes minden részében, lapos alakú, erős, az égője, mely intenzív lángot ad, erőss, alkatrészei szétszedhetők, tisztíthatók cserélhetők.

Ezen tökéletes Ropsnak az ára is csak K. 4

Kapható minden szaküzletben, hol pótrészeket is árusítanak.

Rops Fémárúgyár R. T.

Budapest, V/I. Váci-út 74. szám.
Prospektus ingyen és bérmentve küldetik.

Zikmund és Tsa gépgyára vas és Lágyvasöntdéje Ujvidéken.

Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után, továbbá transmissiókat és szíjkerekeket, gőzkazánokat és víztartányokat. E szakmába vágó javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

FOGORVOSI ÉS FOGTECHNIKAI MŰTEREM.

DR. KÁRMÁN JÁNOS ÉS BERGER ALFRÉD
UJVIDÉK.

Arany hidmunkák és koronák, műfogak arany és kautschuklemezzel, fogtömések (arany-, ezüst-, porcellán stb.) és foghúzás érzéstelenítéssel. — Vidéki megbízásokat 12 óra alatt intézünk el.

Műhelyáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy eddig a kigyó-utcában fenállott asztalos műhelyemet a lövész-utca 6/a sz. a. saját házamba helyeztem át s itt teljesen ujonan épült és jól, modernül berendezett műhelyemben elvállalok mindenemü — szakmába vágó — asztalosmunkát.

Kirakatok, üzletek berendezése, kapuk és kapualjak, butorok, építő és műasztalos munkák egyszerű és diszes stílusban, jó anyagból és szolid kivitelben kaphatók.

Mint eddig, ezentul is oda törekszem, hogy eddigi nagyszámu megrendelőim és megbízóim meglegedését minél nagyobb mérvben kiérdemeljem.

Tisztelettel

Jausz Fülöp,
asztalosmester.

Mindennemű sebek

minden tisztátalanság ellen gondosan óvandók,

mivel ezáltal a legkisebb seb is rosszra adhatja magát és nehezen gyógyítható sebbé fajulhat. A prágai házikénőcs (Zugsalbe) megbízható szernek bizonyult 40 év óta. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és fájdalmat, hűsítőleg hat, a behegedést előmozdítja.

Postai küldés naponkint.

1 doboz 70 fill. — 3 k. 6 f. előzetes postai beküldés ellenében 4 doboz, 7 kor. ellenében 10 doboz bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.

FIGYELNI tessék a szer és készítő nevére, az árra és védjegyre. Valódi csak 70 fill.

B. FRAGNER cs. és kir. udv. szállító
Gyógyszertára a „fekete sashoz“.

Prag, Kleinseite, Neruda-utca sarkán, 203. sz. Raktárak Ausztria-Magyarország gyógyszer-táraiban.

Többszörös kitüntetésben részesült szenciós csodaháziszer

A DR. BOROVSZKY-FÉLE

Borolin

mely városunk piacán is megjelent. — Ez a háziszer hatásában és erőalkotásában felülmúlhatatlan háziszer gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá, minden meghűlés okozta bajok, mint rheuma kőszvény, csusz, ischiás, ízületi lob, zsábabszenedők, végül égési sebek fájdalmának megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő- és testtövé háziszer. Kapható városunkban a következő cégeknél: Vuits János gyógyszerésznél, Klein Oszkár drogeriájában, Wagner Testvérek, Stefanovits L. fiai. Nenadovits W., Stojkovits J. István, A. Brodsky kereskedőnél 1.20, 2.— és 2.50 K-as üvegekben. Készítik

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II., Fő-utca 77.

Évről-évre gyarapodó vevőkörünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelőkkel kötött egyezségek alapján N A G Y előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

Füszer, csemege, Kávé és bor szükségletét
legolcsóbban tehát

Wagner Testvérek

cégnél UJVIDÉKEN szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

32—50.

Eredeti „OTTO“ motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányu fagegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepések részére.

A magán járó eredeti „OTTO“

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép motor- és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.
Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Az Erzsébet szálloda átvétele.

December hó elsején az Erzsébet-szállodát
a kávéházzal együtt átvettem.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a t. közönség igényeit és kényelmét kielégíthessem. Hosszú éveken át szerzett tapasztalataim, jó hírnevem, kitűnő konyhám, előzékenységem feljogosítanak arra, hogy a t. közönség bizalommal viseltessék irántam. Kérem tehát ugy e város, mint a t. utazó közönséget, hogy b. támogatásával ezen nagy vállalatom sikerét előmozdítani sziveskedjék.

A t. közönség kényelmére minden lehetőt megtettem.

Konyhám és italaim a legjobbak. 70 vendégszoba, a szép kávéház minden kényelemmel berendezve a t. közönség rendelkezésére áll.

Tisztelettel

Horti Balász.

BERGER RIZZI gépirói, könyv-
teli és gyorsírói
□□ **SZAKISKOLÁT NYITOTT,** □□
mely minden hó 1-én és 15-én kezd az illető tanfo-
lyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes
és célszerű vezetés mellett.

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvelé és gyors-
íráse 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is.

DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvelé 12
kor., gyorsírói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként
Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz

Magyarázat.

Hogy mennyire köztudomása a közönségnek az
a tény, hogy

kolerajárvány

veszélyének esetén a tisztaság mellett

legjobb óvszer az ESTERHÁZY-COGNAC,

annak legjobb bizonyítéka a renkvüli fogyasztás.
Hivatalosan, közjegyzőileg meg van állapítva, hogy
az Esterházy cognacgyár két Egrot-féle főző-
készüleke

1,752.000 liter bor

termelő képességet foglal magában.

Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak
hogy a közönség tudja, mivel védekezzék a

kolera ellen.

Ez a magyarzata a rendkívüli nagy fogyasztásnak.

Az Esterházy-cognac mindenütt kapható.

Központi iroda:

Budapest, V., Csáky-utca 14.

Eredeti szerémi hegyi

BOROK

eladása 50 litertől felfelé

**hordókban és palackokban,
5 litertől feljebb a házhoz is szállítva.**

Kész új hordók forrázva
állandóan raktáron vannak.

Wachtl Imre kádár

Ujvidék, Petőfi-utca 8. szám.
(saját házában).

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvénynél,**
osúznál és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.—
és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Tyukszem és lábizzadásban szenvedőknek!

„MAGNIFIK”

feltétlen biztos hatású tyukszemirtő 5—6 bekenés után a
tyukszem kipusztul. Ára korona 1.50.

„CONTRASUDOR”

feltétlen biztos hatású ásványpor láb vagy egyéb
testrészi izzadás ellen. Ára korona 1.—.

Egyedüli képviselő Ujvidéken

Weisz Vilmos cipőáruház tulajdonos **Ferencz József**tér 3. Wagnerpalota.

Egyben ajánlom dusan felszerelt

Amerikai, angol és Kobrak-cipő raktáramat.

Hygienikus gyermekcipő osztály.

Szolid kiszolgálás szabott árak mellett.

Menrath L. és Fia
Butoráruháza.
Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 46-48.
Az ujonnan felépült-
modern butoráruházban
mindennemű butor a leg-
nagyobb választékban.
Készen berendezett szobák
állandó kiállítása.
Mennyasszonyi kelengyék
minden árban.
Alapított 1843. Telefon 87.

Szőnyeg, függöny, terítő és
mindennemű lakberendezési
cikk legnagyob választéka.